

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№2(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 638 sahifa,
2-fevral, 2026-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'quvchilarni intellektual rivojlantirishning psixologik omillari.....	22
<i>Ashurov Ramzidin Ramazonovich</i>	
Maktabgacha ta'limda bolaning kitobxonlik madaniyatini shakllantirishda oila bilan ishlashning nazariy asoslari	27
<i>Jumanova Fatima Uralovna, Allaberganova Munisa Begimboy qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanishning metodologik asoslari	32
<i>Jo'rayeva Nargiza Tairovna, Bekbergenova Yulduz Tanirbergen qizi</i>	
Faoliyatli yondashuv asosida maktabgacha 6-7 yoshli bolalarda nutqiy ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	35
<i>Ziyodullayeva Mohirabonu Ikromjon qizi</i>	
Davlat ta'lim muassasalarida manfaatlar to'qnashuvini boshqarishning tashkiliy-huquqiy mexanizmlari ...	39
<i>Xaybatullaeva Sojidxon Ziyatullayevna</i>	
Umumta'lim maktablarida jismoniy tarbiya darslarining samaradorligini oshirishda integratsion yondashuv	42
<i>Kamoliddinov Mirzohid</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning samaradorligi	45
<i>Kamoliddinova Dilnoza Axmadilaxanovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda kreativ faollikni rivojlantirish mexanizmlari.....	48
<i>Nurjanova Rayxan Urazbaevna</i>	
Sinf biologiya fanini o'qitishda TIMSS topshiriqlardan foydalanish metodikasi va baholash mezonlari	52
<i>Xaitboyeva Dilorom Rustam qizi</i>	
Qandli diabet tashxisli bemorlarda shaxs tuzilmasining emotsional komponentlari	56
<i>Sadikova Umida Botirovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishda pedagogik diagnostikani amalga oshirishning natijaviyligi	60
<i>Maxmutazimova Yulduz Raxmatovna, Qodirova Shaxnoza Saidazim qizi</i>	
Kasbiy imij shakllanishida psixologik jihatlarning tafovutlari	64
<i>Aminova Dilnoza Orifjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining jamoa bilan ishlash jarayonida yetakchilik kompetensiyalarini rivojlantirish	69
<i>Abdiyeva Fazilat Fayzulla qizi</i>	
Kichik maktab yoshidagi bolalar shaxsi rivojlanishida psixologik moslashuvning tipik xususiyatlari	73
<i>Mirsaitova Guzal Baxodirovna</i>	
Oliy ta'lim tizimida variativ modellastirish asosida talabalarning kreativ faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarining qo'llanilishi	76
<i>Quvvatova Mohira Hikmatillayevna</i>	
Interfaol treninglar orqali o'qituvchilarning innovatsion fikrlashini rivojlantirish tajribasi	79
<i>Abdiyeva Shodiyona Yodgor qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy qadriyatlar asosida axloqiy tarbiyani shakllantirishning ahamiyati.....	82
<i>Zulayxo Nazarova, Qarshiboyeva Muxlisa Ismatullo qizi</i>	
Ijodiy qobiliyatni o'stirishda pedagogik mahorat va innovatsion metodlar	85
<i>Mutallibova Odinaxon Mirzaolimjon qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida olimpiadalarga tayyorlashda masalalar yechish texnologiyasi 11-sinf misolida	89
<i>Aslonov Xayrullo Shukrullo o'g'li</i>	

Bokschi qizlarni texnika taktikasini takomillashtirish.....	94
<i>Axmedov Latifjon G'ayrat o'g'li</i>	
Ixtisoslashtirilgan terminologiyaning asosiy lingvistik xususiyatlari	99
<i>Axmedova Dilnoza Anvarovna</i>	
Interfaol metodlar orqali zamonaviy darslarni tashkil etishning o'ziga xos tendensiyalari	102
<i>Bakirov Otabek Bo'ranovich</i>	
Boshqaruv psixologiyasi terminlarini tarjima qilishning metodologik muammolari	106
<i>D. J. Norboyeva</i>	
Raqamli transformatsiya sharoitida oliy ta'lim muassasalari talabalari ruhiyatiga virtual muhitning salbiy ta'siri	110
<i>Giyosov Ulug'bek Eshpulatovich, Turayeva Nigora Husniddin qizi</i>	
Hamshiralik ishida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi.....	113
<i>Rasulova Gulmira, Amonova Dildora, Abdurahmonov Aziz, Hakimova X. X.</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kognitiv qobiliyatlarni shakllantirishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar	117
<i>Jumayev Xushboq Soatmumin o'g'li</i>	
Principles of Organising Autonomous Learning.....	121
<i>Khazratova Zukhra Mamaraimovna</i>	
Najot – ta'limda, najot-tarbiyada	124
<i>Mo'minova Manzura Mamasodiqjonovna</i>	
Educational Potential of Museum Pedagogy and Criteria for its Application in Developing Historical Thinking of Pre-Service History Teachers.....	127
<i>Niyozov Javlonbek</i>	
Landshaft dizayni vastasida bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarining estetik va kreativ ko'nikmalarini rivojlantirish	131
<i>Radjapova Zuxra Tirkashevna</i>	
Abdulla Avloniy pedagogik merosida shaxs psixologiyasi masalalari.....	134
<i>S. O. Mamarasulov, D. A. Egamberdiyeva</i>	
TBL metodini qo'llash orqali o'quvchilarning madaniyati va ijtimoiy muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish....	138
<i>Sodikova Oyshakhon Muxammadsodik</i>	
Pedagogik innovatsiyalarni boshqarishning nazariy-metodologik asoslari.....	142
<i>Soliqova Barno Sodiq qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim magistratura talabalarining ijodiy faolligini rivojlantirish shart-sharoitlari	146
<i>Yarmatov Shermo'min Rahmatovich</i>	
Формирование готовности родителей детей старшего дошкольного возраста к выполнению воспитательной функции в семье.....	149
<i>Атаджанова Сохиба Талиповна</i>	
Redjio pedagogik yondashuv asosida maktabgacha katta yoshdagi bolalarda mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish pedagogik muammo sifatida	152
<i>Djamilova Nargiza Nuritdinovna, Otahonova Marjona</i>	
Talabalarda algoritmik kompetentlikni rivojlantirishning sun'iy intellekt va Big Data Analytics asosida o'quv faoliyatini real vaqt rejimida kuzatuvchi va boshqaruvchi konseptual modelni takomillashtirish.....	155
<i>Kayumova Nazokat Rashitovna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida chet tili o'qituvchilari va talabalar o'rtasidagi interaktsiyaning pedagogik samaradorligi va innovatsion mexanizmlari	163
<i>Eshonqulova Umida Xolmirzayevna</i>	
MTTlarda nutqni rivojlantirishga doir mashg'ulotlarda interfaol usullardan foydalanish texnologiyasi	168
<i>To'laboyeva Iqbolaxon Olimjonovna</i>	
Ta'lim jarayonidagi konfliktlar.....	173
<i>Abulova Mohigul Komiljonzoda</i>	
Talabalarining bolalarda ijtimoiy moslashuvni shakllantirishga kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish	176
<i>Inomova Mahliyo Yusuf qizi</i>	

Shaxs tuzilmasida ma'naviy intellekt: nazariy-metodologik tahlil va psixologik interpretatsiya	179
<i>Mirxoliqova Charos Xabibullaevna</i>	
18-20 yoshli belbog'li kurashchilarning musobaqa oldi jismoniy tayyorgarliklari	183
<i>Muzafarov Muxammadali Maxsudovich</i>	
Talabalarda mustaqil ta'lim topshiriqlaridan foydalanib kasbiy madaniyatini rivojlantirishga zamonaviy yondashuvlar (boshlang'ich ta'limda tarbiya fani misolida)	187
<i>Yadgarova Surayyo</i>	
Maktab o'quvchilariga pedagogik ta'sir ko'rsatishda o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish	190
<i>Yo'ldoshova Shahlo Shukurullo qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ma'naviy-ma'rifiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirishning nazariy tahlili	194
<i>Yusupova Sanobar Odil qizi</i>	
Типология научного текста: от жанровой классификации к дискурсивной модели	197
<i>Бахтияр Катибжанович Саттаров</i>	
Взаимодействие педагога и семьи в профилактике и преодолении стресса у детей дошкольного возраста	201
<i>Г. С. Алиходжаева, Х. Рахимова</i>	
Условия эффективности инклюзивного образования	206
<i>Г. С. Алиходжаева, Л. О. Бекмуродова</i>	
Педагогическая готовность к обучению в школе детей билингов	211
<i>Г. С. Алиходжаева, Н. А. Ганиева</i>	
Педагогические условия формирования эмоционального интеллекта у дошкольников	216
<i>Джалилова Феруза Намазона</i>	
Milliy meros va musiqiy madaniyatning yosh avlod tarbiyasidagi o'rni	219
<i>Zuhridin Azizov</i>	
Госпитальная школа как пространство поддержки и развития ребёнка (на примере госпитальной школы при детской клиники Синсиннати, США)	222
<i>Муминов Р. Р., Хакимова Н. Х., Набиева Г. Г.</i>	
Интерактивные формы работы в процессе профориентации детей дошкольного возраста	227
<i>Н. Т. Жураева, С. М. Ахмеджанова</i>	
Samarali hamkorlikdagi faoliyatga tayyorlashga oid yondashuvlar	231
<i>Hojiyeva Zulfiya O'ktamovna</i>	
Поэтапное вовлечение детей с расстройствами аутистического спектра в дошкольное инклюзивное образование: комплексный анализ научно-теоретических и практических подходов	234
<i>Сабина Рагимова Ровшан кызы, Айсель Масимова Арастун кызы</i>	
Umumta'lim maktablarida fizika fanini o'qitish metodikasini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishni takomillashtirish	245
<i>Allaniyazova Bibigul Sarsenbay qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda ona tili va o'qish savodxonligi darslariga kreativ fikrlash asosida tayyorlash	248
<i>Botirova Jumagul Chori qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda fanlarni o'qitish metodikasini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishni takomillashtirish	254
<i>Kaypova Gulnara Muratbaevna</i>	
Umumta'lim maktablarida tabiiy-ilmiy savodxonlik ko'nikmalarining rivojlantirish masalalari	257
<i>Davletova Hamida Xasan qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy axloqiy ruhda tarbiyalashning psixologik jihatlari	261
<i>Fayzullayev Ermat Majidovich, Ortiqova Mashxura</i>	
Orkestr va ansamblarning fan sifatidagi o'rni va tarbiyaviy ahamiyati	265
<i>Fayzullayev Ermat Majidovich</i>	
Maktab fizika darslarida interaktiv dasturlar va simulyatorlardan foydalanish metodikasi	269
<i>Xayriddinova Malikaxon Qodirxon qizi</i>	

Musiqada midi musiqiy cholg'ularning raqamli interfeysi.....	274
<i>Omonov Xasanxon Sulaymonovich</i>	
Karyera o'sishida gender tafovutlarning ahamiyati.....	277
<i>Yulchiboyeva Nazokatxon Iqboljon qizi</i>	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining kreativlik sifatlarini rivojlantirishga ta'sir etuvchi pedagogik omillar	283
<i>Omonov Xasanxon Sulaymonovich, Normuradova Nafisa Kuchkarovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ekologik tarbiyasi – ijtimoiy pedagogik muammo sifatida	287
<i>Kasimova Dilrabo Baxadirovna, Marjona Atoyeva Ismat qizi</i>	
Ilk yoshdagi bolalar psixologiyasi va rivojlanish xususiyatlari.....	291
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatovna, Ne'matjonova Gulzira Ne'matjon qizi</i>	
Jadid pedagogik tafakkurida "o'qituvchi" fenomeni.....	294
<i>Xushbokov Oybek Uralovich</i>	
Maktabga tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida savol berish malakalarini shakllantirish	296
<i>Erhanova Nasiba Absayitovna</i>	
Musiqiy ta'limda xalq va zamonaviy qo'shiqlar vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning etnomadaniy komponentlarni shakllantirish	298
<i>Qurbanova Muslima Shavkatbek qizi</i>	
Umumta'lim maktablari o'quvchilarida tadbirkorlik ko'nikmalarini tarkib toptirish metodikasi (biologiya fani misolida).....	300
<i>Akmalova Farida Dilmurod qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda adaptiv ta'lim texnologiyalari yordamida bolalar ijodkorlik ko'nikmasini shakllantirish mazmuni.....	304
<i>To'xliboyeva Zuxra Abdumutal qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi iqtidorli bolalar bilan ishlashda ta'lim texnologiyasi	308
<i>Xudoyberdiyeva Durdona Baxodir qizi</i>	
Pedagogik-psixologik qarashlarda otaning oiladagi o'zni haqidagi tasavvurlarni shakllantirish dinamikasiga oid fikrlar talqini.....	311
<i>Karshiyeva Dilafuz Suyunovna, Maxamatova Munisa Mamirzo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'qitishning nazariy va amaliy asoslari	314
<i>Axmatqulova Maxfuza Shuhrat qizi</i>	
Integrativ yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarda interpersonal intellekt ko'nikmalarini rivojlantirish ...	318
<i>G'ulomova Oychehra No'monjon qizi</i>	
Etnomadaniy qadriyatlarni integratsiyalashgan ta'lim jarayonida maktabgacha yoshdagi bolalarga singdirishning samarali yo'llari	321
<i>G'ulomxo'jayeva Mushtariy Elmurod qizi</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida grafik organayzerlardan foydalanish	324
<i>Iroda Isroilova</i>	
Buxoro iqlimi va tabiiy resurslaridan samarali foydalanish: ekologik va fizik-geografik yondashuv	329
<i>Mardonova Saodat Muzaffarovna</i>	
Effective Traditional and Innovative Approaches in English Language Teaching: Evidence From EFL Classrooms	333
<i>Yuldoshev Khaydarbek</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining lug'at boyligini rivojlantirishda lingvopedagogik yondashuvning nazariy-metodologik asoslari.....	336
<i>Allayarova Sojida Umirzakovna</i>	
Механизмы использования цифровых педагогических технологий для обеспечения непрерывности образовательного процесса учащихся начальных классов в условиях длительного лечения	339
<i>Турсунова Д. З., Холлиева Н. Х.</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'tkazilgan o'yin faoliyatlarini bolalar ovozi talaffuzining takomillashuviga ta'siri	342
<i>Kattaxo'jayeva Shaxlohon Bohodirovna</i>	

O'qituvchilar tayyorlashda pedagogik innovatsiyalar va milliy kontentni integratsiya qilish strategiyalari ...	344
<i>Rahmatova Feruza Qudrat qizi</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash jarayonini tashkil etishda tizimli yondashuv	348
<i>Abdusamatova Nargiza Jamoliddinovna</i>	
Moliyaviy savodxonlik asoslarini shakllantirish uchun "Tejamkor bola" o'yinli ta'lim faoliyatini asosida ishlashni takomillashtirilish.....	352
<i>Rizayeva Munisxon Maxkamovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida byudjet hisobi standartlariga (BHS) muvofiq buxgalteriya hisobini tashkil qilish va yuritish tartib-qoidalari.....	356
<i>Boltayev Ahmad Rustamjonovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari moliyaviy munosabatlarning huquqiy asoslari	359
<i>Boymuradov Normurod Abdusadikovich</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishning metodologik asoslari.....	362
<i>Ma'rufov Mansurbek Musajonovich, Xonimov Mirqosim Samatqul o'g'li</i>	
O'smirlarda liderlik xususiyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.....	367
<i>Salayeva Dilafuz Buranovna</i>	
Pedagog nutq madaniyatining milliy va umuminsoniy qadriyatlarga ta'siri.....	370
<i>Toshtemirova Nigina Normurod qizi</i>	
Новые методы обучения устному переводу студентов-переводчиков.....	373
<i>Уринбаева Дилдора Утепбергеновна</i>	
O'quvchilarda axborot iste'moli madaniyatini rivojlantirishning pedagogik tuzilmasi	376
<i>Muxammadiyev Baxtiyor Jurayevich</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning o'qish savodxonligini xalqaro mezonlar asosida rivojlantirish yo'llari	380
<i>Axrоров Voris Yunusovich, Botirova Ozoda Nasir qizi</i>	
Ta'lim sifatini baholashda raqamli texnologiyalardan foydalanishning o'rni (oliy ta'lim misolida)	385
<i>Axrоров Voris Yunusovich, Boltayeva Jaxona Ulug'bek qizi</i>	
Umumta'lim maktablarida 7-sinf biologiya fanini o'qitishda virtual laboratoriyalardan foydalanishning ta'lim samaradorligiga ta'siri	389
<i>Turakulova Mehriniso Nuriddinovna, Ruziqulova Nilufar Abdumajidovna, Allanzarova Natalya Aleuatdinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktabga tayyorlashning mavjud holati va rivojlantirish strategiyalari ...	393
<i>Mamadaliyeva Mumtozbegin</i>	
6–7 yoshli bolalarning bilim olishga faol qiziqishini rivojlantirish metodikasi	396
<i>Artikova Muhayyo Botiraliyevna, Abduxolisova Gulsanam O'ktambek qizi</i>	
The Main Peculiarities of Abbreviations in Modern English.....	399
<i>Absalomova Aziza Baxodir qizi</i>	
Autizmli bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda bir qator terapiya va metodlardan foydalanish	404
<i>Yoqubova Hurriyat Burxonovna</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'yinlar, virtual reallik va geymifikatsiya orqali o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish.....	407
<i>Xaitova Nazokat</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy ko'nikmalarini rivojlantirishda tabiiy materiallardan foydalanishning pedagogik usullari.....	411
<i>Rustamova Manzura Mirkamalovna, Qo'ziyeva Umriniso Muzaffar qizi</i>	
Bo'lajak muhandislarning loyihalash ko'nikmalarini klaster muhitida rivojlantirish modellari	415
<i>Eshonqulova Shafoat Ergashevna, Sherzod Eshonqulov</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotini rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqish	420
<i>Ermatova Mamlakat Qadirkulovna</i>	
9-sinf o'quvchilarini kasbga yo'naltirishda iqtisodiy ko'nikmalarni shakllantirish pedagogik muammo sifatida.....	423
<i>Eliboyeva Lola Sulaymonovna</i>	

Texnologiya asosidagi ingliz tili o'qitish va o'quvchi mustaqilligi: farmatsevtika talabalari misolida	427
<i>Ikranova Shohsanam Ravshanboy qizi</i>	
Maqollar asosida ingliz tili o'qitishning lingvodidaktik asoslari (Afg'oniston dariy tilli maktablar misolida) ..	430
<i>Samadi Nooria</i>	
Loyihaga asoslangan ta'lim texnologiyasi orqali talabalarda ijtimoiy mas'uliyat kompetensiyasini rivojlantirish tadqiqi	434
<i>Jo'rayeva Zebiniso Yo'ldosheva</i>	
Boshlang'ich sinfda tabiiy fanlarni o'qitish samaradorligini oshirishda innovatsion va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	440
<i>Yulchiyeva Zulfiya Baxodir qizi</i>	
Shaxsning individual intellektual rivojlanishi pedagogik muammo sifatida	444
<i>Ol'tiboyeva Kamola Sharofjon qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'yin texnologiyalaridan foydalanish orqali o'quvchilar qiziqishini aniqlash yo'llari ...	448
<i>Qalandarova Yulduz G'ayrat qizi</i>	
Проблемы физического воспитания студентов и пути их решения	454
<i>Ходжанов Азиз Рахимович</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda axloqiy qadriyatlarni shakllantirishda milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi	458
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatovna</i>	
Jamiyatda sog'lom turmush tarzini tashkil qilishda jismoniy tarbiya va sport mutaxassislarining o'rni	461
<i>Dehqonova Mahmuda Ortiqovna</i>	
Yadro itqitish sport turida kuch tayyorgarligining biomexanik va funksional ahamiyati	466
<i>Djabbarov Axror Islomovich</i>	
Kompetensiyaviy yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining didaktik tayyorgarligini takomillashtirish	469
<i>Axmedova Laylo Baxtiyor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch kompetensiyalarni rivojlantirishda shaxsga yo'naltirilgan strategiyalar	475
<i>Urazimbetova Aygul Aralbayevna</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda kompyuter texnologiyalarining pedagogik imkoniyatlari	482
<i>Kamolova Yulduzxon Ma'murjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishda ota-onalar bilan hamkorlikni amalga oshirish texnologiyasi	488
<i>Kasimova Dilrabo Baxadirovna, Jo'rabayeva Nozima Bekmurod qizi</i>	
Psixologik zo'ravonlik oqibatlarini bartaraf etishda psixokorreksion mexanizmlar	491
<i>Tursunpo'latova Zaxro Zafar qizi</i>	
Shifokorlar professional karerasi resurslari va ularning obyektiv ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish natijalari	496
<i>Arziqulov O'tkirbek Maxammatovich</i>	
Bolalarda maktabgacha ta'lim yoshidagi kommunikativ qobiliyatlarni rivojlantirishda ijodiy o'yinlarning o'rni	501
<i>Berdiyeva Umida G'oyibberdiyevna</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarning neyropedagogik yondashuvlar asosida kognitiv rivojlantirishning mohiyati	505
<i>Aliyeva Odila Madamin qizi</i>	
Emotional Intelligence and Perceptive Ability: Keys to Pedagogical Success	508
<i>Abdurakhimov Shokhasim Abdurakhmonovich</i>	
Bo'lajak logopedlarni og'ir nutq nuqsonli bolalar bilan ishlashga tayyorlashning nazariy asoslari	511
<i>Achilova Sevara Djasirkulovna</i>	
Abdulla Avloniy pedagogik g'oyalarini zamonaviy boshlang'ich ta'lim bilan integratsiyalash	515
<i>Daliyeva Eliza Zokir qizi</i>	

Talabalarda ma'naviy-axloqiy sifatlarni rivojlantirishda Mahmud Qoshg'ariy merosidan foydalanish.....	519
<i>Eliboyeva Lola Sulaymonovna, Ravshanova Sarvinoz O'ktamjon qizi</i>	
Derivation and Nominalization in Medical Terminology: A Comparative Model of Term and Process Name Formation in English and Uzbek	523
<i>Gulnigor Yazdonkulova</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutq buzilishlarida pedagogik-psixologik korreksiya usullari hamda mexanizmlari.....	526
<i>Jo'rayeva Muattar Abdumajit qizi</i>	
Ta'lim sifatini boshqarishga tizimli yondashish hamda pedagogikada PDCA modelining ahamiyati	530
<i>Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna, Xolmatova Maftuna Turdimat qizi</i>	
Sun'iy intellekt asosidagi ta'lim vositalarining kimyo ta'limidagi o'rni.....	535
<i>Jumaniyazova Mahliyo Qahramonovna</i>	
Inklyuziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish ...	539
<i>Karimova Zulfiya Abduraxmanovna</i>	
Sirdaryo viloyati toponimlarining shakllanish jarayonlari	543
<i>Kenjayeva Iroda Alisherovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda art texnologiyalardan foydalanishning nazariy-metodologik asoslari.....	546
<i>Mamatova Husnora Eshquvatovna</i>	
O'quvchi yoshlarning innovatsion fikrlashini rivojlantirish va uni amaliy faoliyat bilan integratsiyalash.....	550
<i>Mehmonova Nilufar Shuhratovna</i>	
Integrating Social-Emotional Learning in EFL Classrooms: Enhancing Language Proficiency and Emotional Intelligence.....	553
<i>Meylinorova Feruza Bakhtiyor qizi</i>	
Nodavlat ta'lim tashkilotlari pedagog-tarbiyachilarining malakasini oshirish mexanizmini takomillashtirish	559
<i>Muminova Nargiza Sabitdjanovna</i>	
TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi	562
<i>Murodova Sarvigul Raxim qizi</i>	
Aksiologik yondashuvlar asosida bo'lajak pedagoglarda altruizm ko'nikmalarini shakllantirishning funksional modeli	566
<i>Norboyeva Moxigul Shavkat qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin texnologiyalari asosida bolalarning shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalarini takomillashtirish	569
<i>Norqulova Ma'mura Husniddin qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 6-sinfida o'qitiladigan "Tabiiy fanlar"dan mashg'ulotlarni tashkil etish metodikasi.....	574
<i>Qo'qonboyeva Shaxlo Rafikjonovna</i>	
The Intersection of Science and Pedagogy: The Teacher's Role in Professional Evolution	580
<i>Rahimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Shukurova Madina</i>	
Maktabgacha katta guruhlarida STEAM texnologiyasi bilan tanishtirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	583
<i>Rakhimova Laylo Hamidjon qizi</i>	
Hamshiralik ishida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi.....	586
<i>Rasulova Gulmira, Amonova Dildora, Abdurahmonov Aziz, Hakimova X. X.</i>	
Kurashchilarda muvozanat (balance) va ko'tarib uloqtirish texnikasi o'rtasidagi bog'liqlik	590
<i>Shermatov Gulom Qaxxorovich</i>	
O'qituvchi shaxsining o'zini o'zi rivojlantirishida akmeologik pozitsiyaning o'rni.....	594
<i>Xaitov Abdusolim Abdulkim o'g'li</i>	
Lego-qurilish, konstruksiyalash, robototexnika – STEAM ta'lim moduli sifatida	596
<i>Xamroyeva Sitara Samadovna</i>	

Raqamli jamiyatda o'smir yoshdagi o'quvchilarning huquqiy axborot olish madaniyatini rivojlantirish mexanizmlari	599
<i>Xayrullayev Axror Aktam o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'limda axborot kommunikatsiya texnologiyalari yordamida ta'limiy o'yinlarni loyihalash va joriy etish	602
<i>Xikmatova Moxinur Amir qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlar orqali kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish zamonaviy yechimlarini ishlab chiqish usullari	605
<i>Xolmo'minova Mohichehra Bahrom qizi</i>	
O'quvchilarning biologiyaga qiziqishini oshirishda innovatsion ta'lim metodlari	609
<i>Xudayberganova Madina Saotboy qizi, Abdiqodirov Murodxo'ja Alisher o'g'li, Nishanbayeva Arayim User qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida shug'ullanuvchi voleybolchi qizlarning musobaqa oldi jismoniy va psixologik tayyorgarligini takomillashtirish metodikasi	612
<i>Xudoynazarova Sayyora Ravshanovna</i>	
Maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar asosida bolalarni axloqiy tarbiyalash texnologiyalari	618
<i>Yo'ldoshboyeva Gulmira Xushnudovna</i>	
Umumta'lim maktab seksiyasi uzunlikka sakrovchilarining jismoniy rivojlanganlik darajasi	621
<i>Zokir Akramov O'tkir o'g'li</i>	
Perseptiv qobiliyat: o'qituvchining o'quvchini tushunish sa'nati	625
<i>Zokirov Mirzaraxim Abdaliyevich</i>	
Ожидания и потребности родителей как основа продвижения услуг дошкольного образовательного учреждения в Республике Узбекистан	628
<i>Ким Ирина Николаевна, Аббосхонова Зухра Баходир кизи</i>	
Экспериментальная деятельность – метод развития здоровьесберегающей компетентности у детей старшего дошкольного возраста	631
<i>Ким Ирина Николаевна, Алиходжаева Райхон Шавкат кизи</i>	
Подготовка детей-билингвов к школьному обучению: интеграция цифровых и традиционных педагогических методов	634
<i>Ким Ирина Николаевна, Умарова Шоиста Рустамовна</i>	

SHIFOKORLAR PROFESSIONAL KARERASI RESURSLARI VA ULARNING OBYEKTIV KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI O'RGANISH NATIJALARI

Arziqulov O'tkirbek Maxammatovich

Andijon davlat tibbiyot instituti dotsenti,
psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori PhD

Annotatsiya: Ushbu maqolada shifokorlarning kasbiy rivojlanishida psixologik omillarning o'rni, ularning dolzarbligi va amaliy ahamiyati batafsil yoritilgan. Tadqiqotda shifokorning kasbiy faoliyatida stressga chidamlilik, emotsional barqarorlik, motivatsiya, kommunikativ ko'nikmalar hamda kasbiy qoniqish kabi psixologik jihatlarning muhimligi tahlil qilinadi. Shuningdek, psixologik omillarning shifokorlar mehnat samaradorligi, bemorlar bilan muloqot sifati va professional o'sishiga ta'siri ko'rib chiqiladi. Maqola natijalari tibbiyot xodimlarining kasbiy tayyorgarligini oshirish va psixologik qo'llab-quvvatlash tizimini rivojlantirish zarurligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: motivatsiya, tibbiyot, kasbiy motivatsiya, motiv, maqsad, ehtiyoj, kasbiy tayyorgarlik.

Abstract: This article examines the role and relevance of psychological factors in the professional development of doctors. The study analyzes the importance of stress resistance, emotional stability, motivation, communication skills, and professional satisfaction in medical practice. It also explores the impact of psychological factors on work efficiency, the quality of doctor-patient communication, and professional growth. The findings highlight the necessity of improving professional training and developing psychological support systems for healthcare professionals.

Key words: motivation, medicine, professional motivation, motive, goal, need, professional training.

Аннотация: В статье рассматривается роль и актуальные аспекты психологических факторов в профессиональном развитии врачей. В ходе исследования анализируется значение стрессоустойчивости, эмоциональной стабильности, мотивации, коммуникативных навыков и профессиональной удовлетворенности в деятельности врача. Также изучается влияние психологических факторов на эффективность труда, качество общения с пациентами и профессиональный рост медицинских работников. Результаты исследования подтверждают необходимость совершенствования системы профессиональной подготовки и психологической поддержки медицинских кадров.

Ключевые слова: мотивация, медицина, профессиональная мотивация, мотив, цель, потребность, профессиональная подготовка.

KIRISH

Shifokorlar professional karyerasi resurslari va ularning obyektiv ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish natijalari shuni ko'rsatdiki, shifokorlarning professional karyerasini shakllantirishda eng muhim omillardan biri ularning ichki va tashqi resurslaridir. Ichki resurslar orasida shaxsiy motivatsiya, o'zini rivojlantirish istagi, professional qarorlar qabul qilish qobiliyati, emotsional barqarorlik va refleksiya ko'nikmalari alohida ahamiyatga ega bo'ldi. Tadqiqot davomida 50 nafar shifokorning 78 foizida ichki resurslar yuqori darajada rivojlanganligi aniqlandi. Bu shifokorlar murakkab vaziyatlarda tez va samarali qaror qabul qilgan, ish samaradorligi hamda bemorlar bilan muloqot sifati yuqori darajada saqlagan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda psixologlar tomonidan "resurs" tushunchasiga tobora ko'proq e'tibor qaratilmoqda. Quyida resurslar psixologiyasi sohasida izlanishlar olib borgan Ananyev V. A., Bodrov V. A., Vodopyanova N. Ye., Leon-tyev D. A., Muzdibaev K., Xazova S. A. kabi olimlarning ilmiy qarashlariga murojaat qilindi.

K. Muzdibaev (1998) resurslarni hayotiy qiyinchiliklarni yengish nuqtai nazaridan tahlil qiladi. Uning ta'kidlashicha, shaxsiy va muhit resurslarini safarbar etish hamda ulardan optimal foydalanish orqali inson murakkab hayotiy vaziyatlarni yenga oladi. Hatto resurslarning mavjudligining o'zi ham moslashuvchanlik va qo'llab-quvvatlovchi funksiyalarni bajaradi. Resurslar atrof-muhit talablarini qondirish uchun ishlatiladigan inson va jamiyat imkoniyatlarini ifodalaydi hamda odamlar o'rtasidagi almashinuv predmetiga aylanishi mumkin.

K. Muzdibaev shaxsiy va ijtimoiy resurslarni ajratib ko'rsatadi hamda ijtimoiy tuzilmalarda resurslarning turli shakllarda namoyon bo'lishini ta'kidlaydi. Uning fikricha, iqtisodiy maqomi past bo'lgan shaxslar stressli holatlarga nisbatan sezgirroq bo'ladi. Biroq, yetarli miqdordagi resurslar mavjud bo'lgan taqdirda ham, madaniy qadriyatlar, jamoatchilik fikri va shaxsiy sifatlar tufayli ulardan har doim ham samarali foydalanish imkoniyati bo'lavermaydi.

Tashqi resurslar esa ish sharoiti, jamoaviy qo'llab-quvvatlash, rahbarlik uslubi, professional treninglar va malaka oshirish dasturlari bilan belgilanadi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, shifokorlar ish sharoiti va rahbarlik tomonidan ko'rsatilgan qo'llab-quvvatlash bilan qanchalik uyg'unlashsa, ularning ob'ektiv ish natijalari shunchalik yuqori bo'ladi. Jumladan, yaxshi tashkil etilgan jamoa va samarali rahbarlik sharoitida ish samaradorligining 15–20 foizga oshgani kuzatildi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ichki va tashqi resurslarning o'zaro ta'siri muhim ahamiyatga ega. Ichki motivatsiyasi kuchli bo'lgan shifokorlar tashqi resurslardan samarali foydalanadi va ob'ektiv ko'rsatkichlarda sezilarli yaxshilanishni namoyon etadi. Ushbu natijalar shifokorlarning professional rivojlanishi va ish samaradorligini oshirishda ichki va tashqi resurslarni uyg'unlashtirish zarurligini ko'rsatadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Shifokorlarning professional karyera resurslarini aniqlashda psixologik va ijtimoiy omillar muhim rol o'ynaydi. Turli metodikalar yordamida olingan natijalarni o'zaro solishtirish va korrelyatsion aloqadorlikni aniqlash tadqiqotimizning asosiy maqsadi hisoblanadi. Ushbu tahlillar orqali shifokorlarning ichki motivatsiyasi, kasbiy qoniqishi, malakasi, ijtimoiy qo'llab-quvvatlanishi hamda ob'ektiv ish natijalari o'rtasidagi bog'liqlik aniqlandi.

1-jadval: Shifokorlarning ichki motivatsiyasi, kasbiy qoniqishi, malakasi, ijtimoiy qo'llab-quvvatlanishi va ob'ektiv ish natijalari o'rtasidagi bog'liqlik ko'rsatkichlari

№	Metodika	O'Ichangan resurslar	Obyektiv ko'rsatkichlar bilan bog'liqlik
1	G'.R. Abdullayev metodikasi	Ichki motivatsiya, kasbiy qoniqish	Ish samaradorligi, kasbiy barqarorlik
2	M.S. Tojiboyev metodikasi	Professional faoliyat, ijtimoiy muhit bilan aloqalar	Karera rivojlanishi, jamoaviy samaradorlik
3	B.M. Karimova metodikasi	Malaka oshirish, motivatsiya	Lavozimga ko'tarilish, ish samaradorligi
4	D.E. Super	Shaxsiy qadriyatlar, rollar, tajriba	Karera rivojlanishi, ish qoniqishi
5	J.Holland metodikasi	Shaxsiy qiziqishlar va xususiyatlar	Kasbiy muvaffaqiyat, qoniqish
6	Maslach va Leiter metodikasi	Burnout sindromi	Ish samaradorligi, bemor qoniqishi
7	Edgar Sheyn metodikasi	Karera motivlari (texnik, menejment, avtonomiya, xavfsizlik, ijodkorlik, qiyinchilik)	Lavozimga ko'tarilish, ish samaradorligi, malaka oshirish
8	Mualliflik so'rovnoma-intervyusi	Optimizm, umid, moslashuvchanlik	Operatsiyalar/protseduralar soni, bemor qoniqishi, kasbiy muvaffaqiyat

2-jadval: G'.R. Abdullayevning "Strukturaviy so'rovnoma va intervyyalar" so'rovnomasi bo'yicha shifokorlarning ichki motivatsiyasi va kasbiy qoniqishining ob'ektiv ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlik natijalari

Resurs	Ob'ektiv ko'rsatkich	r_s	Izoh
Ichki motiv	Ish samaradorligi	0,55	O'rta darajada ijobiy
Ichki motiv	Kasbiy barqarorlik	0,57	O'rta- kuchli ijobiy
Kasbiy qoniqish	Ish samaradorligi	0,52	O'rta darajada ijobiy
Kasbiy qoniqish	Kasbiy barqarorlik	0,62	Kuchli ijobiy

Korrelyatsiya tahlilidan ko'rinadiki, ichki motiv va ish samaradorligi ($r_s = 0,55$) o'rta darajada ijobiy bog'liqlikka ega bo'lib, bu motivatsiya bilan ish faoliyati o'rtasida sezilarli ta'sir mavjudligini anglatadi. Ichki motiv va kasbiy barqarorlik ($r_s = 0,57$) o'rta-kuchli ijobiy bog'liqlikni ko'rsatdi, ya'ni ichki motiv yuqori bo'lsa, kasbiy barqarorlik ham yuqori bo'lishini bildiradi. Kasbiy qoniqish va ish samaradorligi ($r_s = 0,52$) o'rta darajada ijobiy bog'liqlikka ega bo'lib, kasbiy qoniqish ish samaradorligiga ta'sir ko'rsatishini ifodalaydi. Kasbiy qoniqish va kasbiy barqarorlik ($r_s = 0,62$) esa kuchli ijobiy bog'liqlikni namoyon etdi, bu qoniqish kasbiy barqarorlik uchun asosiy omil ekanligini ko'rsatadi.

Shundan kelib chiqib, ichki motiv va kasbiy qoniqish ish samaradorligi hamda kasbiy barqarorlikni prognoz qilishda asosiy indikatorlar hisoblanadi.

3-rasm: "Kuzatuv va ijtimoiy intervyulari" metodikasi bo'yicha shifokorlarning professional faoliyati bilan ijtimoiy muhit aloqalari o'rtasidagi bog'liqlik natijalari

Resurs	Ob'ektiv ko'rsatkich	r_s	Izoh
Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	Karera rivojlanishi	0,54	O'rta darajada ijobiy
Professional faoliyat	Ish samaradorligi	0,51	O'rta darajada ijobiy

Korrelyatsiya tahlilidan ko'rinadiki, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash va karera rivojlanishi ($r_s = 0,54$) - o'rta darajada ijobiy bo'lib, professional faoliyat va ish samaradorligi ($r_s = 0,51$) - o'rta darajada ijobiy natijani ko'rsatdi, demak, ijtimoiy muhit shifokorlarning professional faoliyatida samaradorlikni oshirib, karera rivojlanishiga ta'sir qiladi.

4-jadval: "Empirik eksperimentlar va malaka oshirish" so'rovnomasi bo'yicha shifokorlarning karera rivojlanishi bilan ish samaradorligi o'rtasidagi bog'liqlik natijalari

Resurs	Ob'ektiv ko'rsatkich	r_s	Izoh
Malaka oshirish	Ish samaradorligi	0,48	O'rta darajada ijobiy
Motivatsiya	Lavozimga ko'tarilish	0,50	O'rta darajada ijobiy

Korrelyatsiya tahlilidan ko'rinadiki, malaka oshirish va ish samaradorligi ($r_s = 0,48$) - o'rta darajada ijobiy bo'lib, motivatsiya va lavozimga ko'tarilish ($r_s = 0,50$) - o'rta darajada ijobiy natijani ko'rsatdi, demak malaka oshirish va motivatsiya ish samaradorligi va lavozimga ko'tarilishga sezilarli ta'sir qiladi.

5-jadval: "Karera rivojlanish" so'rovnomasi bo'yicha shifokorlar hayotining turli bosqichlarda shakllanishi, shaxsiy qadriyatlar va tajribalarning kasbiy faoliyatlari bilan bog'liqligi natijalari

Resurs	Obyektiv ko'rsatkich	r_s	Izoh
Shaxsiy qadriyatlar	Karera rivojlanishi	0,46	O'rta darajada ijobiy
Tajriba	Ish qoniqishi	0,49	O'rta darajada ijobiy

Korrelyatsiya tahlilidan ko'rinadiki, shaxsiy qadriyatlar va karera rivojlanishi ($r_s = 0,46$) - o'rta darajada ijobiy bo'lib, tajriba va ish qoniqishi ($r_s = 0,49$) - o'rta darajada ijobiy natijani ko'rsatdi, demak, shaxsiy qadriyatlar va tajribalar karera rivojlanishi va kasbdan qoniqishga ta'sir qiladi.

6-jadval: "Shaxsiy qiziqishlar va xususiyatlarni aniqlash" testi bo'yicha shifokorlar uchun eng mos faoliyat yo'nalishlari o'rtasidagi bog'liqlik natijalari

Resurs	Ob'ektiv ko'rsatkich	r_s	Izoh
Qiziqish	Kasbiy muvaffaqiyat	0,52	O'rta darajada ijobiy
Qiziqish	Ish qoniqishi	0,49	O'rta darajada ijobiy

Korrelyatsiya tahlilidan ko'rinadiki, qiziqish va kasbiy muvaffaqiyat ($r_s = 0,52$) - o'rta darajada ijobiy bo'lib, qiziqish va kasbiy qoniqish darajasi ($r_s = 0,49$) - o'rta darajada ijobiy natijani ko'rsatdi, demak, shaxsiy qiziqishlariga mos faoliyatda faoliyat olib boradigan shifokorlar ish samaradorligi va kasbdan qoniqishga erishadilar.

7-jadval: Maslach va Leiterning "Shifokorlar burnout sindromini baholash" so'rovnomasi bo'yicha shifokorlarning burnout darajasi ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlik natijalari

Resurs	Obyektiv ko'rsatkich	r_s	Izoh
Burnout	Ish samaradorligi	-0,48	O'rta darajada salbiy
Burnout	Bemor qoniqishi	-0,44	O'rta darajada salbiy

Korrelyatsiya tahlilidan ko'rinadiki, burnout va ilsh samaradorligi ($r_s = -0,48$) – o'rta darajada salbiy bo'lib, burnout va bemorlar qoniqishi darajasi ($r_s = -0,44$) – o'rta darajada salbiy natijani ko'rsatdi, demak, shifokorlarda burnout darajasi yuqori bo'lsa, ish samaradorligi va bemorlarning qoniqishi darajasi ham pasayadi.

8-jadval: "Karera motivlari va ustuvor yo'nalishlarni aniqlash testi" bo'yicha, shifokorlarning karera yo'nalishiga mos motivlari o'rtasidagi bog'liqlik natijalari

Resurs	Ob'ektiv ko'rsatkich	r_s	Izoh
Texnik motiv	Lavozimga ko'tarilish	0,53	O'rta-kuchli ijobiy
Menejment motiv	Ish samaradorligi	0,57	O'rta-kuchli ijobiy
Avtonomiya	Malaka oshirish	0,51	O'rta darajada ijobiy

Korrelyatsiya tahlilidan ko'rinadiki, texnik motivlar va lavozimga ko'tarilish ($r_s = 0,53$) o'rta-kuchli ijobiy bog'liqlikka ega. Menejment motivlari va ish samaradorligi ($r_s = 0,57$) o'rta-kuchli ijobiy bog'liqlikni, avtonomiya va malaka oshirish ($r_s = 0,51$) esa o'rta darajada ijobiy natijani ko'rsatdi. Bu holat karera yo'nalishiga mos motivlar ish samaradorligi va karera rivojlanishi bilan bevosita bog'liq ekanligini anglatadi.

Tadqiqot davomida shifokorlarning professional faoliyatidagi obyektiv ko'rsatkichlar, xususan, ish samaradorligi, lavozim o'sishi, malaka darajasi va mukofotlar tahlil qilindi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, ish staji va malaka darajasi ko'rsatkichlari shifokorlarning ichki va tashqi resurslari bilan bevosita bog'liq. Masalan, yuqori motivatsiyaga ega bo'lgan shifokorlar qisqa vaqt ichida lavozim o'sishi va ish samaradorligi bo'yicha yuqori natijalarni ko'rsatgan.

Shuningdek, ish samaradorligi va kasbiy qoniqish o'rtasidagi bog'liqlik aniqlandi. Tadqiqotga jalb qilingan shifokorlarning 65 foizida ish samaradorligi yuqori, 20 foizida o'rta va 15 foizida past darajada qayd etildi. Lavozim o'sishi va mukofotlar bilan bog'liq ko'rsatkichlarning ham shifokorlarning resurslari bilan uyg'unlashgan holda oshgani kuzatildi.

Obyektiv ko'rsatkichlarni tahlil qilish jarayonida gender va ish staji omillari ham hisobga olindi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, yosh shifokorlar motivatsiyani oshirish orqali qisqa muddatda samaradorlikni kuchaytirishi mumkin, uzoq stajga ega shifokorlar esa tajriba va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash orqali yuqori ko'rsatkichlarga erishadi. Shu bilan birga, jamoaviy ish va rahbarlik tomonidan ko'rsatilgan qo'llab-quvvatlash ish samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Korrelyatsion tahlil va bog'liqlik natijalari

Tadqiqot natijalarini chuqurlashtirish maqsadida shifokorlarning professional karyera resurslari va obyektiv ko'rsatkichlari o'rtasida korelyatsion tahlil o'tkazildi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, ichki motivatsiya va ish samaradorligi o'rtasida yuqori ijobiy bog'liqlik mavjud ($r = 0,68$, $p < 0,01$). Bu motivatsiyasi yuqori bo'lgan shifokorlar ish samaradorligi va bemorlar bilan muloqot sifatini yaxshiroq ta'minlashini anglatadi.

Tashqi resurslar, xususan, ish sharoiti va rahbariyat tomonidan ko'rsatilgan qo'llab-quvvatlash bilan ish samaradorligi o'rtasida ham sezilarli bog'liqlik aniqlandi ($r = 0,55$, $p < 0,05$). Shuningdek, ichki va tashqi resurslar uyg'unlashganda, obyektiv ko'rsatkichlarning yanada yuqori bo'lishi kuzatildi.

Korelyatsion tahlil natijalari shuni ko'rsatdiki, shifokorlarning ishga bo'lgan qoniqishi, motivatsiyasi va professional resurslari bir-birini mustahkamlovchi omillar sifatida namoyon bo'ladi. Shu bilan birga, jamoaviy qo'llab-quvvatlash va malaka oshirish dasturlari ham ish samaradorligini oshirishga sezilarli hissa qo'shadi.

Faktorli tahlil va asosiy komponentlar

Shifokorlarning professional karyera resurslari va obyektiv ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni yanada chuqurroq o'rganish maqsadida faktorli tahlil o'tkazildi. Ushbu tahlil orqali professional resurslarning asosiy komponentlari aniqlanib, ularning ish samaradorligi, lavozim o'sishi va malaka darajasi bilan bog'liqligi baholandi.

Faktorli tahlil natijalariga ko'ra, uchta asosiy komponent aniqlandi:

- 1. Ichki resurslar komponenti:** shaxsiy motivatsiya, refleksiya, professional qaror qabul qilish qobiliyati va emotsional barqarorlik. Ushbu komponent ish samaradorligi bilan eng yuqori ijobiy bog'liqlikni ko'rsatdi ($r = 0,68$, $p < 0,01$). Shifokorlar ichki resurslarini rivojlantirish orqali murakkab vaziyatlarda samarali faoliyat yuritish imkoniyatiga ega bo'ladi.
- 2. Tashqi resurslar komponenti:** ish sharoiti, jamoaviy qo'llab-quvvatlash, rahbarlik madaniyati va malaka oshirish imkoniyatlari. Ushbu komponent bilan ish samaradorligi o'rtasida ham sezilarli ijobiy bog'liqlik mavjud ($r = 0,55$, $p < 0,05$). Shifokorlar tashqi resurslardan samarali foydalanish orqali obyektiv ko'rsatkichlarni yaxshilashga erishadi.

3. **Motivatsiya va qoniqish komponenti:** ishga qoniqish, kasbiy motivatsiya va karera maqsadlariga erishish. Ushbu komponent obyektiv natijalarni, jumladan, lavozim o'sishi va mukofotlarni prognoz qilishda muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Faktorli tahlil natijalari shuni ko'rsatdiki, ichki va tashqi resurslar o'zaro uyg'unlashganda shifokorlarning professional karyera samaradorligi maksimal darajaga yetadi. Shu bilan birga, faktorlar asosida ishlab chiqilgan strategiyalar shifokorlarning karyera rivojlanishini qo'llab-quvvatlash hamda ish samaradorligini oshirishga imkon beradi.

Natijalar shuni ko'rsatdiki, gender va ish staji farqlari professional resurslar va obyektiv ko'rsatkichlar o'rta-sidagi bog'liqlikni o'rganishda hisobga olinishi zarur. Bu holat shifokorlar uchun individual rivojlanish strate-giyalarini ishlab chiqishda, jamoaviy qo'llab-quvvatlash tizimini shakllantirishda hamda ish samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Sh.M.Mirziyoevning "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora –tadbirlar to'g'risida" gi 05.06.2018 yildagi PQ – 3775 –sonli Qarori //http://lex.uz.
2. Karimova V.M., Akramova F.A. va boshqalar. Psixologiya. Darslik. - T.: TDIU, 2012. - 387 b.
3. B.A.Raximov. Psixologiya fanida shifokorlar kasbiy motivatsiyasini o'rganishga qaratilgan tadqiqotlar tahlili // "Yoshlar manaviyatini yuksaltirish, ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish masalalari" mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy seminari materiallari. Toshkent-2020. 84-85 b.
4. Башмаков О.А., Петросов С.Н., Гурдус В.О., Соловев В.В. Профессиональная деятельность современного врача: ее особенности и мотивация // Вестник Всероссийского общества специалистов по медикосоциальной экспертизе, реабилитации и реабилитационной индустрии. – 2014. – № 2. – С. 90-94.
5. Долганов Д.Н., Законнова Л.И., Седовских М.Е. Мотивационная готовность и отношение к осуществлению научно-исследовательской деятельности // Вестник Кузбасского государственного технического университета. – 2015. – № 3(109). – С.172-181.
6. Черных А.В., Косянчук Н.М. Динамика профессиональной мотивации медиков // Педагогическое мастерство и педагогические технологии. – 2015. – № 3 (5). – С. 123-125.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №2(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.